

Мінекономрозвитку оприлюднило листа щодо застосування санкцій

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України оприлюднило лист інформативного характеру (**вих. № 3304-04/39245-06**) від **07.09.2018** для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, підприємств та інших суб'єктів сфери публічних закупівель **щодо застосування санкцій**. Далі редакція журналу пропонує читачам ознайомитися з повним текстом зазначеного інформативного листа й коментарями редакції щодо порушених у ньому питань.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)
вих. № 3304-04/39245-06 від 07.09.2018

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, установи, організації, підприємства та інші суб'єкти сфери публічних закупівель

Щодо застосування санкцій

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України відповідно до пункту 12 частини першої статті 8 Закону України «Про публічні закупівлі» з метою надання узагальнених відповідей рекомендаційного характеру щодо застосування законодавства у сфері закупівель, додатково до листа від 19.06.2018 № 3304-04/26252-07, який розміщений на інформаційному ресурсі Уповноваженого органу з питань закупівель, повідомляє, що при здійсненні закупівель відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» замовникам необхідно враховувати вимоги Закону України «Про санкції» (далі — Закон) та Указу Президента від 21.06.2018 № 176/2018 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 21 червня 2018 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (далі — рішення РНБО).

При цьому пунктом 2 рішення РНБО встановлено застосувати **персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) до окремих фізичних і юридичних осіб** та внести зміни до санкцій, застосованих відповідно до рішення Ради

національної безпеки і оборони України від 2 травня 2018 року «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів». Під час здійснення публічних закупівель замовники повинні безумовно дотримуватися вимог законодавства та інших нормативно-правових актів з питань діяльності у відповідній сфері, зокрема Закону України «Про санкції», Указів Президента України, рішення Ради національної безпеки і оборони України щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), уведеного в дію Указом Президента України від 14 травня 2018 року № 126, виклавши додатки 1 та 2 до зазначеного рішення у редакціях, що додаються.

Так, до суб'єктів, визначених пунктами **658, 659, 660, 661, 695, 696** додатка **1** до рішення РНБО (фізичних осіб), застосовано, зокрема **заборону здійснення державних закупівель** товарів, робіт і послуг у юридичних осіб — резидентів іноземної держави державної форми власності та юридичних осіб, частка статутного капіталу яких знаходиться у власності іноземної держави, а також державних закупівель у інших суб'єктів господарювання, що здійснюють продаж товарів, робіт, послуг походженням з іноземної держави, до якої застосовано санкції згідно з цим Законом.

До суб'єктів, визначених пунктами **1, 14, 28, 32, 35, 51, 60, 65** додатка **2** до рішення РНБО (юридичних осіб), застосовано, зокрема **заборону здійснення державних закупівель** товарів, робіт і послуг у юридичних осіб — резидентів іноземної держави державної форми власності та юридичних осіб.

До суб'єктів, визначених пунктами **96, 97, 134, 136, 137, 138, 230, 236, 271-279, 280-289, 290-299, 300-309, 310-319, 320-329, 330-340, 341-351, 360, 361, 370-373, 380, 381, 394-399, 400-403, 416-428, 436-449, 480, 711-721, 755** додатка **2** до рішення РНБО, застосовано, зокрема заборону здійснення державних закупівель товарів, робіт і послуг у юридичних осіб — резидентів іноземної держави державної форми власності та юридичних осіб, частка статутного капіталу яких перебуває у власності іноземної держави, а також державних закупівель в інших суб'єктів господарювання, що здійснюють продаж товарів, робіт, послуг походженням з іноземної держави, до якої застосовано санкції згідно із Законом.

До суб'єктів, визначених пунктами **458, 459, 460-469, 470-479** застосовано, зокрема **інші санкції**, що відповідають принципам їх застосування, встановленим цим Законом (**заборона здійснення державних закупівель** товарів, послуг, робіт та використання державними органами, підприємствами, установами і організаціями України **програмних продуктів «Система управління підприємством Афіна», «Система зведення та аналізу звітності Афіна», «Система управління бюджетною установою Афіна», «Система управління підприємством Афіна-Сіквел», «Система управління бюджетною установою Афіна-Сіквел», «Система управління Афіна-Сіквел для бюджетних установ», «Система управління Афіна-Сіквел для підприємств», «Система управління підприємством jSolutions», «Система управління бюджетною установою jSolutions», «Система управління jДарус ("джейПарус")», «Система**

управління бюджетною установою ігіарус-Бюджет (“джейПарус-Бюджет”)), «Комплексна система автоматизації управління бюджетною установою Парус-Бюджет, версія 8», «Комплексна система автоматизації управління підприємством Парус-Підприємство, версія 8»).

Директор департаменту
регулювання публічних закупівель
Мінекономрозвитку Лілія Лахтіонова

Таким чином, Указом Президента України від 21.06.2018 № 176/2018 введено в дію нове Рішення Ради національної безпеки і оборони України (далі — РНБО) від 21 червня 2018 року «Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (набрання чинності — 21.06.2018).

У даному рішенні викладено додатки 1 та 2 до Рішення РНБО від 02.05.2018 «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеного в дію Указом Президента України від 14.05.2018 № 126/2018 у новій редакції.

У додатку 1 до Рішення РНБО від 28.04.2017 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеного в дію Указом Президента України від 15.05.2017 № 133/2017, позицію 907 виключено.

Таким чином, наразі маємо **три чинних акти РНБО про застосування персональних санкцій, які стосуються заборони здійснення державних закупівель** (далі— санкція).

Строк дії санкцій та відповідні рішення РНБО для зручності наведено у формі таблиці.

Строк дії санкцій, введених рішеннями РНБО

№	Рішення РНБО, яким введено санкцію	Строк дії річних санкцій	Строк дії трирічних санкцій
1	Від 28.04.2017 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введене в дію Указом Президента України від 15.05.2017 № 133/2017	З 17.05.2017 по 16.05.2018 включно	З 17.05.2017 по 16.05.2020 включно
2	Від 02.05.2018 «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введене в дію Указом Президента України від 14.05.2018 № 126/2018	З 19.05.2018 по 18.05.2019 включно	З 19.05.2018 по 18.05.2021 включно
3	Від 21.06.2018 «Про застосування та скасування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введене в дію Указом Президента України від 21.06.2018 № 176/2018	З 21.06.2018 по 20.06.2019 включно	З 21.06.2018 по 20.06.2021 включно

Санкція є персональною. Що це означає?

Усі санкції, передбачені Рішенням РНБО від 28.04.2017, Рішенням РНБО від 02.05.2018 та Рішенням РНБО від 21.06.2018, є персональними. Це означає, що, по-перше, вони **стосуються виключно названих у цих рішеннях осіб** і не стосуються їхніх родичів, партнерів, засновників, учасників і т. д. Санкція у формі заборони державних закупівель поширюється лише на прямі договори з особами, до яких вона застосована (тобто договори без посередників, незалежно від їх ціни).

Суб'єкт під санкціями. Яку продукцію (роботи, послуги) не можна у нього купувати?

Оскільки санкція є персональною, вона **поширюється на закупівлю будь-якого товару, роботи чи послуги в особи, до якої вона застосована**, незалежно від їх різновиду та країни походження.

Чи є повна заборона на придбання продукції (робіт, послуг) у резидентів Російської федерації (далі — РФ)?

В Україні **немає генерального табу** на ввезення товарів з РФ, придбання їх у резидентів РФ чи в суб'єктів, кінцевими бенефіціарними власниками яких є громадяни РФ.

Якщо читаємо Рішення РНБО, а у нас виникають сумніви?

Будь-які сумніви замовника з приводу (не)застосування санкцій до конкретного учасника можна вирішити в результаті звернення до РНБО по роз'ясненню її рішення стосовно конкретного підприємства чи особи.

Як перестраховатися замовникові?

Замовникам доцільно включити до складу тендерної документації загальний перелік санкційного законодавства, запитавши в учасників довідку (інформацію) довільної форми про відсутність обставин, що перешкоджають укладенню та виконанню договору про закупівлю [приклад — на стор. 22 у випуску журналу № 8 (83) за серпень 2018 року]. Така довідка буде нагадуванням як самим учасникам, так і членам тендерного комітету (уповноваженій особі) замовника про обставини, які підлягають перевірці на етапі кваліфікації та повторно безпосередньо перед укладенням договору.

Договір з особою із «санкційного списку».

Договір з учасником під персональними санкціями можна розцінювати як такий, що порушує публічний порядок і залежно від конкретних обставин може бути визнаний нікчемним або недійсним у судовому порядку (стаття 228 ЦК України).

У процесі виконання договору особу було внесено до «санкційного списку».

Якщо постачальник, що не виконав договір, підпав під санкцію у вигляді заборони участі в публічних закупівлях (а також інші санкції, які унеможливають укладення договору про публічні закупівлі: зупинення торговельних операцій, заборона встановлення ділових контактів і т. д.), то зобов'язання за таким договором припиняється неможливістю його виконання (стаття 607 ЦК України), якщо тільки не відбудеться заміна боржника в результаті правонаступництва.

Здійснення розрахунків за договором з особою із «санкційного списку».

Навіть якщо договір із особою під санкціями і буде укладено, жодну копійку з державних рахунків (чи в Казначействі, чи в комерційних банках) на його виконання не пропустять.

Навіть якщо договір із особою під санкціями і буде укладено, жодну копійку з державних рахунків (чи в Казначействі, чи в комерційних банках) на його виконання не пропустять.

Звичайно, що так. Санкції — це питання національної безпеки, а рішення про їх введення — обов'язкове до виконання (статті 1, 5 Закону України «Про санкції»).

РЕКОМЕНДАЦІЯ

Для правильного застосування санкційного законодавства в цілому (як замовниками, так і учасниками торгів) слід звернутись до відповідних публікацій, що виходили друком у попередніх випусках журналу «Радник в сфері державних закупівель».

Додатково з інформацією з питань санкційного законодавства можна ознайомитися у статтях:

- «Економічні санкції і державні (публічні) закупівлі» — випуск журналу № 8 (59) за серпень 2016 року, стор. 18-21;
 - «Лист МЕРТУ щодо застосування нових санкцій» — випуск журналу № 7 (70) за липень 2017 року, стор. 46;
 - «Мінекономрозвитку оприлюднило інформативного листа щодо застосування санкцій» — випуск журналу № 7 (82) за липень 2018 року, стор. 41.
 - «Санкції та інші обмеження в публічних закупівлях» — випуск журналу № 8 (83) за серпень 2018 року, стор. 14-24.
-